

'Wij lijken in niets op een MBA'

KaosPilots is een business school, maar lijkt in geen enkel opzicht op een doorsnee opleiding voor ondernemers. De school in Rotterdam levert de ondernemers voor de toekomst af. Dromers, doordouwers en creatieve doeners die de wereld willen verbeteren, via ondernemen.

“Als je in de jaren zeventig iets voor de wereld wilde betekenen, ging je de barricades op. In de jaren tachtig en negentig richtte je een NGO op. Nu zien wij jonge mensen kiezen voor het ondernemerschap om het verschil te maken”, aldus Peter Linde, oprichter van KP Nederland.

Zevenentwintig jonge mensen uit elf landen reisden vorig jaar naar Dordrecht om aan een intensieve tweedaagse toelatingsworkshop deel te nemen voor een school die nog niet bestond. Dat is de selectie aan de poort van KaosPilots, de business school die zichzelf *'international school for new business design and social innovation'* noemt. De zeventien studenten die uiteindelijk overbleven, gingen ook letterlijk aan de slag om aan hun school te bouwen. Het gebouw in Rotterdam kon wel wat aanpassingen gebruiken. Het KP-onderkomen in Rotterdam lijkt nu ook meer op een thuis dan dat het op een school lijkt. In Nederland is KaosPilots een nieuw fenomeen, maar in Scandinavië is het al jaren bekend en is het synoniem voor een opleiding van vernieuwende dwarsdenkers en –doeners.

Oorsprong

De oorspronkelijke KaosPilots werd opgericht door de Deen Uffe Elbaek die begin jaren negentig bedacht dat er een opleiding moest zijn voor doelgerichte hemelbestormers. Ondernemen en wereldverbeteren samen? Daar was nog geen opleiding voor. De eerste school in Aarhus bracht studenten voort die bedrijfjes in de Zuid-Afrikaanse townships hielpen opzetten of die met leeftijdgenoten een jongerencentrum realiseerden in het door oorlog verwoeste Sarajevo. Later volgden scholen in Malmö en Oslo.

Peter Linde, die onder meer werkte bij The VisionWeb en die docent is aan de Utrechtse School voor Bestuurs- en Organisationswetenschappen, raakte geïnspireerd door Elbaek's aanpak. Het initiatief in Nederland startte als een grass root organisatie, waarin tal van vrijwilligers samenwerkten. Samen met collega Martin Cadee besloot hij om de oprichting van KaosPilots Nederland te gaan organiseren, maar vanzelf ging dat niet.

Na twee jaar sleuren en preken hadden Linde en Cadee een aantal ondernemers gevonden die in het concept geloofden en de start wilden co-financieren. Naast de bijdrage van de KaosPilots zelf komt namelijk zo'n veertig procent van de jaarlijkse omzet van partners. Om verder in hun levensonderhoud te voorzien, verdienen de studenten geld door zelf projecten op te zetten. KaosPilots sluit daarvoor doorlopend nieuwe partnerships af. Zo is op dit moment een samenwerking met de gemeente Rotterdam in de maak om de lokale, creatieve industrie te helpen versterken.

Onderwijs

De landelijke overheid krijgt KaosPilots vooralsnog in geen enkel subsidiehokje gepast. Onderwijsvernieuwing in Nederland is iets moois, behalve als het echt vernieuwend is. Dan wordt het lastig. Linde: “Wij lijken in niets op een MBA.” Niettemin is de tijd rijp voor een andere vorm van business school, meent hij. “Organisaties die willen innoveren, hebben dringend mensen nodig die creatief, non-conformistisch en ondernemend zijn. Maar de ondernemers die ik gesproken heb, vinden de mensen die ze nodig hebben niet in het reguliere onderwijs. Aan de andere kant willen jongeren graag bij organisaties horen die ook iets neer willen zetten in de wereld.” In die zin lijkt KP op een mix tussen een school en een sociale onderneming.

Veelbelezen managementtheoretici zullen de studenten van KaosPilots niet worden, maar de pilots studeren wel degelijk. Linde: “Henry Mintzberg over *leiderschap* is iets dat ons aan blijft spreken, of *Built to last* van Jim Collins en Jerry Porras. De ideeën van David Madie over ‘ondernemen voorbij het businessplan’ zijn erg inspirerend.” In de driejarige opleiding zijn vaardigheden opgenomen in het maken van vernieuwende ondernemingsplannen, in de nieuwste marketinginzichten en in projectmanagement.

Projecten

KaosPilots zetten vooral ondernemende projecten op en voeren die uit, van Rotterdam tot Berlijn en Phuket in Thailand. De ene helft van de Pilots toerde de afgelopen weken in een oude brandweerwagen door Midden-Europa voor het maken van een film over sociale innovatie. Linde is net terug uit Thailand waar hij met de andere helft van het team de mogelijkheid kreeg om via een netwerk van sociale ondernemers deel te nemen aan een top. Linde: “Dat was boven op het curriculum, maar we zijn gegaan omdat we met lokale stakeholders aan de slag wilden. Op een gegeven moment waren wij in drie kleinere teams over heel Thailand verspreid. Zo hielpen we jonge ondernemers bij het aanscherpen van hun businessplannen. Drie pilots zijn nu in Phuket achtergebleven om met mensen samen te werken die bij de economische wederopbouw na de tsunami betrokken zijn.”

Een van de activiteiten dichterbij huis is het geven van een spoedcursus ondernemerschap voor kunstenaars samen met Kunstenaars & Co. Linde: “Kunstenaars staan heel erg in hun passie en dat herkennen ze als ze bij ons komen. Maar ergens zijn ze bang dat ondernemen ten koste gaat van hun integriteit. Kunstenaars leer je echt niet ondernemen door ze alleen maar vertrouwd te maken met businessplannen en papierwerk. De cursus schenkt eerst aandacht aan het gevoel dat bij kunstenaars leeft, want dat is belangrijk. Het gaat om het besef dat je ook met eerlijkheid en bevlogenheid je boterham kunt verdienen.”

Het eerste jaar van Team 1 van KP Nederland zit er bijna op en Peter Linde is weer op pad, niet alleen om nieuwe piloten te werven, maar ook nieuwe businesspartners. Alhoewel organisaties als onder meer de Baak, Rijkswaterstaat of Red Bull de pilots financieel ondersteunen, is extra fundament welkom. Linde zelf staat ook als ondernemer in zijn eigen school. “Dat maakt het elke dag spannend en het hoort er ook bij.”